

Svatý Hřeb z Milevska bude vystaven v Písku

31.3.2023 - | Krajský úřad Jihočeského kraje

„Jde o unikátní archeologický objev a jsme opravdu rádi, že můžeme právě na Velký pátek zahájit tuto výstavu. Symbolicky v den, kdy probíhají největší křesťanské svátky,“ uvedl náměstek hejtmana Jihočeského kraje pro oblast kultury Pavel Hroch a pochvalně zmínil úzkou spolupráci kraje s premonstrátským klášterem v Milevsku i premonstráty ze Strahova. „Byli bychom rádi, kdyby se co nejdříve podařilo vybudovat muzeum, jehož dominantou bude právě tento hřeb,“ dodal náměstek Hroch.

Relikvie byla objevena při průzkumu a dokumentaci středověké trezorové místnosti, ukryté v mohutné kamenné zdi kostela sv. Jiljí v Milevsku. Objev se stal na přelomu roku 2020 a 2021 celosvětovým virálem. Hřeb zatím není možné trvale vystavit, protože k takovému účelu je potřeba nejprve zabezpečit velmi specifické mikroklimatické podmínky, dokončit všechny potřebné analýzy a restaurátorské práce. Krátkodobé vystavení je tak skutečně mimořádnou příležitostí předmět spatřit.

V průběhu roku 2020 byla zkoumána soustava dutin v mohutné kamenné zdi kostela sv. Jiljí v Milevsku. Archeologické nálezy a situace umožňují interpretovat největší dutý prostor jako původní středověkou trezorovou místnost. Z důmyslné skrýše uvnitř středověkého trezoru byly následně vyzvednuty trosky dvojice dřevěných schránek zdobených zlatem a stříbrem. *„Vedle většího množství ozdob ze zlatého a stříbrného plechu byl mezi troskami identifikován železný hřeb označený zlatým křížkem. Podařilo se tedy vyzvednout historický artefakt, který středověká společnost považovala za jednu z nejvzácnějších křesťanských relikvií na světě – část hřebu ze Svatého Kříže,“* vysvětluje archeolog Pavel Břicháček, který u objevu byl.

Všechny části rozpadlého Milevského relikviáře, veškeré kovové ozdoby i samotný hřeb byly převezeny do specializovaných laboratoří, kde proběhla základní konzervace a celá řada přírodovědných analýz. V rámci záchrany výjimečného kulturního dědictví, které je nedílnou součástí národní kulturní památky kláštera v Milevsku, proběhly v roce 2021 a 2022 veškeré práce konzervační, restaurátorské i nedestruktivní průzkum a dokumentace. To vše pod záštitou a za finanční podpory Jihočeského kraje. Výsledky analýz jsou důležitými vodítky pro správnou interpretaci celého nálezu. Postupně tak získáváme celou řadu indicí, s nimiž najdeme odpovědi na otázky, které nález vyvolal.

Neskrývá se pod zlatým křížkem v hřebu ještě nějaké další cizorodé těleso? Jak celý relikviář původně vypadal? Z jaké doby jednotlivé části jsou? Kdy byl relikviář do nepřístupné dutiny uložen? Proč byla vnější schrána zdobena pouze ozdobami z drahého kovu a proč zde nemáme drahé kameny, které by se daly na takovém objektu očekávat? Na některé z těchto otázek již odpovědi známe a ve čtvrtek 13. dubna 2023 tak budou některá z dalších tajemství Milevského relikviáře odhalena veřejnosti. Dopoledne na odborném kolokviu, které je veřejnosti nepřístupné, odpoledne pak na přednášce pro širokou veřejnost. Ta začíná v 16 hodin v přednáškovém sále muzea.

Na tomto unikátní projektu se podílejí Královská kanonie premonstrátů na Strahově, Jihočeský kraj, Západočeské muzeum v Plzni, Prácheňské muzeum v Písku, Naše historie z. s., Správa jeskyní ČR, NPÚ a celá řada výzkumných institucí u nás i v zahraničí.

Výstava Svátý Hřeb z Milevska je veřejnosti zpřístupněna od pátku 7. dubna do neděle 16. dubna v době mezi 9. – 18. hodinou v prostoru expozice Galerie českých panovníků. **Na výstavě je zakázáno fotografování a natáčení.**

Mediakit:

<https://www.prachenskemuzeum.cz/aktualni-akce>

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/novy-objev-svaty-hreb-byl-ve-schrane-s-nejdrazsi-modrou-barv/r~c2f8b33c333c11edbe29ac1f6b220ee8/>

<https://kraj-jihocesky.cz/cs/svaty-hreb-z-milevska-bude-vystaven-v-pisku>